

Щоб реалізувати себе в такому світі сучасна молодь протягом студентських років має бути відповідним чином підготовлена і мати необхідні інструменти для орієнтування. Це можливо за наявності глибоких фахових знань, ґрунтовної персональної ціннісної орієнтації (як підґрунтя для подальшого персонального розвитку), розвинутого емоційного (соціального) інтелекту для побудови ефективних відносин, як робочих так і з близькими людьми.

За визначенням Данієля Гоулмена, ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ (EI або ж англійською EQ – Emotional Quotient) базується на здатності усвідомлювати і керувати вираженням своїх емоцій, та усвідомлювати і впливати на вираження емоцій інших людей.

Також дослідники Джон Мейер та Пітер Селювей вказують на ще один акцент емоційного інтелекту – вміння приймати рішення з урахуванням як своїх емоцій, так і емоцій інших.

Сьогодні існує велика кількість інформаційних джерел, які обґрунтовують актуальність навичок роботи з емоціями як в робочому колективі, так і в колі близьких людей. Крім того, прискорення звичного темпу життя вимагає більш

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ

Надзвичайно стрімкі процеси у сферах економіки, політики, суспільних відносинах, що відбуваються зараз в Україні та в усьому світі, примушують нас констатувати: ми живемо у світі інтенсивних суттєвих змін, швидкість яких значно підвищилась впливом нових інформаційних технологій.

пильного відношення до емоційної сфери. Отже, навички EI цілком можна назвати одними з найголовніших навичок нинішнього та майбутнього часу.

Саме тому основою оновленої концепції виховної роботи зі студентами Київського фахового коледжу прикладних наук (Коледж) було обрано розвиток відповідних навичок. Таким чином, для побудови подальшого успішного життя випускник Коледжу опанує не лише фах, а й навички EI.

Для реалізації цієї концепції було розроблено 32 тематичних заняття (в коучинговій формі з елементами тренінгу), що являють собою систему, в якій кожне наступне заняття базується на попередньому і розвиває його в заданому напрямку. Куратори академічних груп проводять ці заняття одне за одним протягом 4 років навчання студентів в Коледжі.

У такому навчанні застосовано ступінчастий педагогічний вплив, тобто взято до уваги превалюючу вікову проблематику і психоемоційну специфіку студентів різних курсів.

Враховуючи це, тематичні заняття для опанування навичок емоційного інтелекту студентами коледжу різних курсів сплановано так.

Для студентів груп I курсу

Основна тематика – «Школа першокурсника», психоемоційна специфіка – АДАПТАЦІЯ

1. Життєві цінності як основа формування і розвитку ефективних навичок.
2. Здоровий спосіб життя.
3. Розвиток комунікативних здібностей (мовлення: лаконічність, структурованість, виразність).

4. Емпатія.
5. Регулювання взаємовідносин зі студентами з особливими освітніми потребами.

6. Здатність до рефлексії (внутрішнє мислення).
7. Відповідальність перед самим собою та іншими.
8. Національне самоусвідомлення.
9. Повага до навколишнього світу і до самого життя.

Для студентів II курсу

Основна тематика – «Хто я і чого я хочу?», психоемоційна специфіка – РОЗКРИТТЯ І СТВОРЕННЯ САМОГО СЕБЕ

1. Формування власної позиції.
2. Асертивність.
3. Здатність знаходити відповідь на питання «Чого я хочу?»
4. Навички роботи з емоціями.
5. Вміння формулювати цілі і планувати їх досягнення.
6. Вміння розставляти пріоритети.
7. Усвідомлення цінності власної мови як коду власної нації.
8. Подальший розвиток національного самоусвідомлення.

Для студентів III курсу

Основна тематика – «Професійність», психоемоційна специфіка – СТАНОВЛЕННЯ, «ПОЧНИ СВІЙ УСПІХ СЬОГОДНІ»

1. Заглиблення в професію (більш тісна взаємодія з викладачами-експертами, залучення до спільних проектів тощо).
2. Розвиток критичного мислення.
3. Вміння приймати рішення.
4. Навички взаємодії в команді.
5. Подолання конфліктів.
6. Зведення нанівець «комплексу

меншовартості».

7. Навички лідерства.
8. Наставництво для студентів I і II курсів.

Для студентів IV курсу

Основна тематика – «Зворотній відлік», психоемоційна складова – ЗАВТРА ПОЧНЕТЬСЯ РЕАЛЬНЕ ЖИТТЯ

1. Вміння вибудовувати високоякісну комунікацію (вміння презентувати, працювати з протиріччями, домовлятися та вести переговори).
2. Вміння протистояти маніпулятивному впливу.
3. Лояльність до змін.
4. Основи ефективного лідерства.
5. Формування різносторонніх інтересів (синергічне мислення).
6. Креативність.
7. Сприяння формуванню самомотивації до набуття нових знань та навичок (навичка постійного навчання).
8. Формування власного резюме.

Навчання навичок EI впроваджено в Коледжі з 2020 року і є основою концепції виховної роботи на 2020-2024. Наступним кроком є формування якісного моніторингу набуття цих навичок студентами.

...Перейти від школи, де дають лише знання, до школи, де дають потрібні для життя навички і компетенції...

Андреас Шляйхер «Майбутнє освіти 2030»

Олександр МОСТІПАН,

заступник директора з навчально-виховної роботи Київського фахового коледжу прикладних наук

КОНФЛІКТ ПОКОЛІНЬ

Значна частина людей старшого покоління оцінює сучасну українську молодь вкрай негативно. Хлопець для дідусів та бабусь є однозначно наркоманом, бандюганом, симпатична і гарно вдягнена дівчина «вже з багатьма переспала». При цьому, на думку буркотливих «стариків», всі підлітки та молодь є погано вихованими, надто нахабними, не знають ціни грошам, і – що зовсім не заперечно – не поважають старших.

Підлітки потребують зразка, ідеалу, того, з кого вони хотіли б брати приклад. Дуже часто «крутого хлопця» та «суперуспішну леді» можна побачити лише в телевізорі. Надивившись модних серіалів, молоді люди доходять висновку, щоб бути успішним хлопцем, треба мати навички «спецназівця» (тобто круто махати ногами, стріляти без промаху та без зайвих думок), обов'язково дуже дорогу машину, на крайній випадок, мотоцикл, смітяти грошима. Вимоги до дівчини ще простіші: бути стрункою, довгоногою. Все інше – гроші, вміння битися, стержовістість чи скромність – своєрідні приправи. Якщо дівчина негарна, вона просто приречена на неуспіх.

Толерантному ставленню до бандитів та хуліганів дуже сприяє сучасна музика формату «блатняка», чи, як зараз кажуть «шансон». Основне послання цих пісень – демонстрація, що у «бандита також є серце (думка, віра, почуття)» і

що він – непоганий хлопець. Моральний бік питання в такому випадку взагалі зникає.

Дорослі, а особливо люди похилого віку, жили у цілковито інших умовах. Можливо, саме тому сучасній молоді так важко знайти спільну мову з людьми, старшими на покоління.

Поради

1. Що не треба робити дорослим?

Не розпитуйте, проникливо дивлячись в очі: «Чого ти мене так не любиш (не поважаєш)»? Діти вас люблять, тому подумайте про вас значно м'якше, ну хоча б: «Боже, до чого ці дорослі дурні!»

Так само не варто «цікавитися», чи вже пробувала ваша дитина курити, наркотики, цілуватися чи щось інше. Правду, якщо вже пробував, не скаже, а якщо не пробував, то ці фрази сприймаються як натяки. Перш за все, те, що не «можна» має маркування дорослості, а тому спробувати це хочеться, щоб довести, що вже «не маленький». Як ще проконтролювати свою «дорослу дитину»? Перевіряти кишень? Спробувати почитати «есемески» чи повідомлення електронної пошти? Не варто. Краще просто відверто поговорити «про життя», розпитати, хто з його (її) знайомих та друзів як живе, що дитині хотілося б. А щоб нічого поганого не сталося, варто домовитися, що існують правила, єдині для всіх, пояснити логічно, так, щоб дійшло навіть дитині, чого не можна приходити пізно додому, палити, пити го-

рлку, товаришувати з непевними людьми та подібне. Головне – самі не порушуйте цих правил.

Не варто посилювати контроль, тиснути на «психіку», сюсюкати – вмовляти, стимулювати гарну поведінку дитини грошима. Єдине правило – більше рівноправності, довіри до дитини, й голос має враховуватися під час обговорення сімейних проблем.

2. Чого не треба робити молоді.

Поводити себе з викликом – розумна людина вбачає за цим комплекс неповноцінності та невіру в себе «нахаби».

Вірити, що люди настільки розвинені, що можуть зрозуміти вас навіть тоді, коли ви нічого їм не пояснюєте. Краще спробувати пояснити, чому ви це робити не

будете, розповівши, як саме збирається вирішити цю проблему.

Ну і, звісно, не треба пробувати того, про що всі кажуть, що це «погано». Наприклад, дію наркотиків на організм і психіку людини можна порівняти із партією на роялі, зіграною молотком. Соціологічні дослідження показують: що раніше починається статеве життя, то швидше воно набридає і вже в дорослому віці менше радує, а також призводить до ранніх шлюбів (половина з яких розпадається) і це значно скорочує юність – вік, коли можна зробити стільки цікавого.

Григорій ДРОМАШКО,

викладач-методист Бобринецького аграрного фахового коледжу Білоцерківського НАУ